

UTDRAG FRA AVSLUTTENDE INNLEGG ETTER POLITISK DEBATT PÅ
HEDMARK ARBEIDERPARTIS ÅRSMØTE, ELVERUM, 23. MARS 1980

FORHANDSLAGRING AV TUNGT MILITÆRT UTSTYR I NORGE

Spørsmålet om vår sikkerhetspolitikk er blitt berørt i denne debatten.

Jeg vil si til de nordiske sosialdemokratiske kvinner: Dere har all mulig grunn til å gå ut i det internasjonale samfunn og slåss for nedrustning og avspenning. Dere har også all mulig grunn til å si: "Se på de nordiske land! - Se på den begrensning de har lagt på sin egen sikkerhets- og forsvarspolitik. - Gjør som de nordiske land, si nei til atomvåpen, si nei til en opprustning."

Det er og blir en meningsløshet å hevde at det på noe sted, i noen av de nordiske land, foregår noe som helst som har med opprustning å gjøre. Det har med en evne til å forsvare oss selv og det alene. Nå kan man selvfølgelig beklage at man er i en situasjon der man skulle måtte bruke midler, og betydelige midler, til forsvar av vår suverenitet. Men dette er allikevel det harde faktum vi står overfor.

Det har vist til at vi i vår sikkerhetspolitikk har med planer om at styrker fra våre allierte skal komme oss til hjelp om en krisesituasjon skulle oppstå. Og så reiser man spørsmålet: Hvem er det som avgjør hvorvidt det er en krisesituasjon eller ikke. Det er det norske myndigheter som gjør, norske myndigheter og de alene.

I forbindelse med spørsmålet om forhåndslagring, ja, for det første vil jeg peke på det jeg sa i mitt foredrag, at man inntil nå har hatt et forberedende arbeid i gang - forhandlingene om dette spørsmålet har enda ikke kommet i gang. Det er den norske regjering som skal legge opp grunnlaget for det.

Men jeg vil bare igjen få lov til å rydde av veien en misforståelse. Det hevdes at det er USA som har presset Norge til dette. Partifeller, dette er galt! Det er norske myndigheter og de alene som har reist dette spørsmålet, overfor våre allierte, og hvorfor? Jo, rett og slett fordi

at vi i de senere år har sett en utvikling rundt i våre farvann, ikke minst den sjømilitære utvikling, som gjør det vanskelig, ja, kan hende umulig, nettopp å kunne komme oss til hjelp om en vanskelig situasjon skulle oppstå.

Det er denne militære utviklingen som er skjedd fra supermaktenes side, fra Sovjets side, i våre nærområder ute i havet, det er den som har tvunget frem en vurdering av denne typen. Og det er her spørsmål om å legge til rette slik at vi skal, om ulykken skulle være ute, noe jeg får håpe vi skal være spart for, at vi skal ta imot den hjelp som hele vårt forsvar hviler på.

Det er spørsmål om, det er i så tilfelle lagre som skal være underlagt helt klar norsk jurisdiksjon, som skal være underlagt klare politiske rammebetingelser. Det er spørsmål om defensive forsvarsvåpen.

Norske våpen har ikke siden vikingetida vært rettet mot folk utenfor landets grenser. Norske våpen kommer heller aldri til å bli rettet mot noen i aggressiv hensikt. Det vi legger til rette for, er et forsvar av vårt eget territorium, vår egen sikkerhet. Og norske våpen vil aldri true noen som helst så sant de ikke trenger seg inn på våre strandsteiner eller bryter seg inn i vårt kjøkken. Men da forbeholder vi oss retten til å forsvare vår sikkerhet og suverenitet!

Og det er ikke et motsetningsforhold mellom dette, mellom vår begrensede sikkerhets- og forsvarspolitik og det å forfekte og arbeide på alle felter for avspenning og nedrustning. Tvert imot. Det finnes ingen, noe sted i denne verden, som vil påstå noe annet, enn at er det noen land som med moralen i behold i forhold til sin egen sikkerhetspolitikk, kan gå ut nettopp og forfekte avspenning og nedrustning, ja, så er det de nordiske land, så er det Norge. Ingen vil kunne hevde noe annet, og derfor skal vi sammen på en realistisk måte i alle de fora der vi har muligheter for det, søke å fremme slike ideer og forhandlinger. Og det er en fordel jo bredere en diskusjon om dette/kan få.

Det er sagt at det finnes andre veier enn våpen. Ja, de gjør det. Heldigvis. En av de veiene er å gjøre det vi kan for å legge til rette det politiske grunnlag forholdene nasjonene imellom slik at dette skal kunne gi et visst håp om nettopp nedrustning og avspenning. Det er meget enkelt å få forståelse for ideer av denne type. I samfunn hvor åpenheten er til stede, hvor opinionen er våken, hvor humanismen har en sjanse. Det er verre i systemer hvor dette ikke er mulig.

(Utdraget fra det avsluttende innlegg er skrevet av fra opptak.)